Никодиновски, Звонко - Фигуративните значења на штурецот во француското и во македонскиот јазик (стр. 1-11), од книгата *Фигуративните значења на инсектите во францускиот и во македонскиот јазик,* 2 - ри Август С, Штип, 2007 (2016), 636 стр.

ФИГУРАТИВНИТЕ ЗНАЧЕЊА НА ШТУРЕЦОТ ВО ФРАНЦУСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

§ 1. Штурецот го зазема шестото место меѓу инсектите во францускиот корпус од базата по бројот на јавувања (**40** единици со фигуративно значење или **3,79 %** од вкупно 1056 единици). Во македонскиот корпус штурецот го дели, заедно со осата и бумбарот, деветтото место по бројот на јавувања (**12** единици или **2,95 %**).

За штурецот ги наоѓаме овие податоци во речниците на симболи: Кај Кинезите штурецот се сметал како **симбол на животот, смртта и воскреснувањето**, со оглед на тоа што неговиот животен циклус е исто така троен: од положените јајца во земјата се развива ларва која се преобразува во кокона а оваа се преобразува во имаго, возрасен инсект способен за размножување. Кинезите верувале дека присуството на штурецот во домот носи среќа а истото верување се среќава и кај медитеранските народи. Обожавањето на штурците одело дотаму што Кинезите ги чувале штурците да им пеат во специјални кафези а понекогаш организирале и борби меѓу штурци. [1]

А. Штурецот во францускиот јазик

а. Семиолошки признаци

§ 2. Признакот **ФИЗИЧКИ ОСОБИНИ** е застапен во **2** единици и со **5 %** се наоѓа на четврто место. Признакот е претставен преку **2** особини: **како животно** и **изглед.**

Особината **како животно** е застапена во еден прекар кој го добил називот метонимиски според живеалиштето кое изобилувало со штурци: (1) Ⓕ **Grésillons**=«On donne aux habitants de Saint-Philibert-du-Peuple (Maine-et-Loire) ce sobriquet parce que, dans cette localité chaude et sèche, il y a beaucoup de grillons» (*Rolland, t. 13, 94)*.

Особината **изглед** е застапена во една лексема и симболизира **мал и слаб човек**: (2) Ⓕ **créquelion, cric** = «individu de petite taille ou de faible complexion. Les mots **criquet, cricri, criquion, crinchon, crignon**, servent en

[1] Sp. J. Chevalier & A. Gheerbrant: ***Dictionnaire des symboles,*** Robert Laffont, Paris, 1982, str. 487.

Nikodinovski, Zvonko - Figurativnite značenja na š turecot vo francuskiot i vo makedonskiot jazik (str. 1-11), od knigata *Figurativnite značenja na insektite vo francuskiot i vo makedonskiot jazik,* 2 - ri Avgust S, Štip, 2007 (2016), 636 p.

divers endroits à désigner les personnes maigres, débiles» (*Rolland, t. 13, 96*).

§ 3. Признакот **ОДНЕСУВАЊЕ** е застапен во **30** единици и со **75** % се наоѓа на прво место. Овој признак е претставен преку **5** особини: **пеење**, **место на живеење**, **итрина**, **измислено однесување**, **однесување според времето и други појави**.

Главната особина на штурецот по која е познат насекаде е **пеењето**. Најпрвин ги наведуваме единиците во кои штурецот влегува со негативна вредност на своето производство на звук. Тој звук во овој случај претставува крештење.

Ќе почнеме со глаголот кој означува **свирење на лоша виолина**: (3) Ⓕ **crinçonner** = «jouer sur un mauvais violon; **crinçon** = grillon = mauvais violon» (*Rolland, t. 13, 96)*. Веднаш потоа доаѓа лексемата која означува **кречетало**: (4) Ⓕ **grinchon** = «personne qui grinche, qui a la voix aigre et désagréable comme un grillon» (*Rolland, t. 13, 96)*.

На оној кој има штурци во главата кои крештат постојано **му фали разум**: (5) Ⓕ **avoir des grillons dans la teste** = «l'idée de folie est plus fortement marquée dans cette expression» (*Huguet)*, па треба да му **се врати разум**: (6) **faire sortir les grillons de la teste de quelqu'un** = «le ramener à la raison» (*Huguet*). Штурците во главата означуваат и **главоболка по пијанство**: (7) Ⓕ **avoir les grillots** = «avoir mal à la tête le lendemain d'une fête, d'un excès bachique» (*Rolland, t. 3, 289*).

Метафората "пропејува" која означува **извлекување податоци** се поврзува со штурецот кој е одличен пејач: (8) Ⓕ **tirer les grillons de la teste à quelqu'un** = «*anc. fr.* lui tirer les vers du nez (le faire parler)» (*Rolland, t. 13, 98*).

Упорното "пеење" на штурецот симболизира во аргото **барање на кредит**: (9) Ⓕ **grésillonner** = «*arg.* demander du crédit» (*Larchey)*. Кога ќе престане да пее штурецот тоа значи дека **се наоѓа во невола**: (10) Ⓕ **Ce garçon boulanger ne geint pas, on ne l'entend pas plus qu'un grésillon dans le pétrin** (*Rolland, t. 13, 100)*.

Штурецот има репутација на пејач кој многу се забавува така што станал симбол на **истраен поборник**: (11) Ⓕ **Crignon aime tant son chanter qu'il meurt en chantant** (*Rolland, t. 13, 99)*. Пеењето се поврзува со убаво расположение, слатки зборови па оттаму штурецот го наоѓаме и во една метафора која означува **љубезен умилкувач**: (12) Ⓕ **petits grillots** =

«garçons aimables et jolis, sans argent, reçus à l'occasion dans l'intimité des filles galantes» (*Rolland, t. 3, 289*).

Убавото пеење на штурецот нашло одраз и во следните две единици, едната пословица која означува **наследување на особините**: (13) Ⓕ **Un hanneton n'engendre point un crignon** = «оса мед не раѓа» (*Rolland, t. 13, 97: Somme)*, а другата виц во кој пеењето на штурците симболизира **романтично расположение**:

(14) Ⓕ **C'est l'été, la nuit est douce et le ciel étoilé. Un couple de jeunes gens se rend dans un parc isolé, refuge des amoureux sans abri, et s'installe dans l'herbe pour se laisser aller à quelques privautés. La fille un peu émue susurre tendrement à l'oreille de son compagnon:**

- Quel joli cadre! Que le chant des grillons est romantique! A quoi le garçon, plus terre à terre, ne peut s'empêcher de répondre:

- Ce ne sont pas les grillons, ma chérie, mais le bruit des fermetures Eclair! (*Dictionnaire du rire, 21)*.

Постојаното пеење на штурецот не му остава време за работа, па затоа според верувањата, тој е **беден**: (15) Ⓕ **gueux comme un guerlet** = «беден» (*Rolland, t. 13, 97: Centre*).

Можеби "неработењето" на штурците било повод за создавање на една прилошка фраземa во која се користи едно **измислено однесување (обработување на земјата)** за означување на **временски отсечок кој никогаш не се случил**: (16) Ⓕ **Du temps que les grillons labouroient la terre et que les boeufs parloient** (*Rolland, t. 13, 100)*.

Особината **итрина** што му се припишува на штурецот во следната споредбена фраземa: (17) Ⓕ **fin comme un grillet** = «итар» (*Rolland, t. 3, 290*), произлегува од една многу убава приказна во која главниот јунак се вика "Штурец" кој врз основа на некои совпаѓања успева да ја одигра улогата што си ја измислил а која стварно не ја поседува, што му донело токму на штурецот, по метонимиски пат, репутација на **итар човек**:

(18) Ⓕ **Un nommé Grillet (ou Grillon) qui avait été dans la misère voulut absolument faire trois bons repas avant de mourir. Dans ce but il se présenta comme devin chez une princesse à qui les domestiques avaient dérobé de concert un diamant de grande valeur. Il demanda trois jours pour découvrir les voleurs et exigea qu'il lui**

fût servi chacun de ces jours un repas splendide, ce qui lui fût accordé. Grillet pensa que ce serait toujours autant de gagné et ne prit pas souci de ce qui pourrait lui arriver quand on découvrirait qu'il n'était pas devin du tout.

Au premier repas qu'il fit il dit: *En voilà déjà un*, voulant parler du repas. Le domestique coupable qui le servait comprit qu'il disait en parlant de lui: *Voilà déjà un des voleurs*. Le deuxième jour et le troisième jour même histoire avec le deuxième et le troisième domestique coupables. Les voleurs se croyant donc découverts se jetèrent aux pieds de Grillet et lui avouèrent toutes les circonstances de leur vol. Grillet les rassura, se fit remettre le diamant, et le fit avaler à un dindon. Il déclara à la princesse qu'elle avait perdu son diamant et qu'il avait été avalé par cet oiseau. On tua le dindon et le diamant fut retrouvé.

Le mari de la princesse, qui ne croyait pas que Grillet fût un véritable devin, fit mettre un grillon dans un réchaud et devant toute la cour, lui demanda de deviner ce qu'il contenait. *Hélas, tu es pris, Grillet!* dit-il, se parlant à lui-même. Le prince crut alors qu'il était réellement devin et le combla de présents. (*Rolland, t. 3, 290*).

Особината **место на живеење** го претставува најпрвин штурецот како близок сожител на човекот. Нивните места на живеења се толку преплетени (се работи за домашниот штурец **gryllus domesticus**) што штурецот заедно со своето пеење симболизира **копнеж по домот**:

(19) Ⓕ **griyèsse** = «le mal du pays; on pleure quand on est loin de son pays et qu'on entend chanter le grillon rappelant le foyer paternel» (*Rolland, t. 13, 99: Doubs)*. Токму таа близост, верност и приврзаност кон човечкиот дом симболизира во следната лексема **сакан, љубов**: (20) Ⓕ **greluchon, guerluchon** = «amant de coeur, celui qui est fidèle au foyer comme un grillon» (*Rolland, t. 13, 100: XVIII s.)*.[2] Понатаму, местото на живеење на штурецот со својата ситност влегува во една фразема која означува **страв, преплашеност**: (21) Ⓕ **On le ferait entrer dans un trou de grelet, tant il a peur** (*Rolland, t. 13, 98: Poitou, Vendée)*.

---

[2] Инаку во француските етимолошки речници (и на Wartburg, и на Dauzat) зборот **greluchon** се изведува од зборот **grelu** = « *misérable, gueux* » а овој пак од **grêle.**

Особината **однесување според времето и други појави** е многу застапена и тоа преку двете свои составки. Аналогии меѓу однесувањето на штурецот и временските појави среќаваме во следните претскажувања кои, повеќето, се позитивни: (22) Ⓕ **Quand le grillon des champs construit l'entrée de son terrier du côté du midi, c'est signe que l'hiver sera rigoureux; s'il la fait du côté du nord, l'hiver sera doux** (*Rolland, t. 13, 98: Centre)*, (23) Ⓕ **Si le grillon chante, plus de gelées à craindre** (*Montreynaud, 917)*, (24) Ⓕ **Si le cri-cri chante, c'est signe de beau temps** (*Rolland, t. 13, 101: Marne)*.

Во втората група предвидувачки паремии, однесувањето на штурецот (се разбира неговото пеење) и тој како животно се поврзани со разни животни појави како што се, **среќата**: (25) Ⓕ **Cet insecte fait le bohneur de la maison. Si les boulangers ne font pas plus souvent banqueroute c'est qu'ils ont toujours des *crinchons* autour d'eux.** (*Rolland, t. 3, 290)*, (26) Ⓕ **Le chant du grillon présage le bonheur de la maison; quand il cesse c'est signe de malheur** (*Rolland, t. 3, 290*), **богатството**: (27) Ⓕ **Un grillon chantant dans une maison indique qu'il y a de l'argent. Plus il y a de grillons, plus il y a de l'argent** (*Rolland, t. 13, 101)*, **смртта**: (28) Ⓕ **Quand il y a un mort dans la maison, le grillon cesse de chanter** (*Rolland, t. 13, 101)*, (29) Ⓕ **Le premier cri-cri qui chante à votre foyer annonce la mort: il faudra le saisir et le tuer. S'ils viennent à plusieurs, c'est signe de bonheur et il faut les protéger** (*Rolland, t. 13, 102: Wallonie*), **заштита од вештери и судски извршители**: (30) Ⓕ **Les sorciers et les huissiers n'ont aucun pouvoir sur les personnes qui ont des *grillots* dans leur maison** (*Rolland, t. 3, 290)*, (31) Ⓕ **Si le grillon chante dans la cheminée, c'est qu'il n'y a pas de sorcier dans la maison** (*Rolland, t. 13, 101: Maine-et-Loire)*, **лечење од хидрописија**: (32) Ⓕ **Le café avec des *cricris* est excellent contre l'hydropisie** (*Rolland, t. 3, 290: Seine-et-Oise)*.

§ 4. Признакот **ОДНЕСУВАЊЕ МЕЃУ ШТУРЕЦОТ И ДРУГИТЕ ЖИВОТНИ** е застапен во една единица во која како парник на штурецот се јавува **змијата** која, исто како и вештерот, е маѓепсана од песната на штурецот: (33) Ⓕ **Le grillon facscine le serpent par son chant. Dans une maison où il y a des grillons, il n'y a pas de serpents.** (*Rolland, t. 13, 101: Sarthe)*.

§ 5. Признакот **ОДНЕСУВАЊЕ МЕЃУ ШТУРЕЦОТ И ЧОВЕКОТ** е претставен во неколку единици и тоа преку особината **однесување меѓу човекот и штурецот**.

Пеењето на штурецот отсекогаш ги привлекувало посебно децата кои за да го измамат надвор од дупката му пееле разни песнички: (34) Ⓕ

A La Rochelle les enfants chantent en tourmentant le grillon avec un brin d'herbe pour le faire sortir de son trou: - Grelet, grelet, sors de ton creux, Le serpent va manger tes oeufs (*Rolland, t. 3, 290*), (35) Ⓕ **On met un brin de paille dans le trou du grillon pour l'engager à sortir et on lui dit: *"Grelet, grelet, sors de ton trou, Les boeufs, les vaches sont dans tes choux Qui les mangent tous"*** (*Rolland, t. 13, 103: Cher*) .

Кога ќе го измамат надвор, децата го фаќаат штурецот и со него играат разни игри: (36) Ⓕ **En serrant le grillon entre les doits les enfants lui disent: - Scieur, scieur, quand me ferais-tu mes souliers? - Lundi (répond l'insecte)** (*Rolland, t. 3, 290: Saintonge*).

Меѓутоа, што и да прават со штурецот, кај народот постои верување дека штурецот не треба да се убива: (37) Ⓕ **On ne veut pas qu'on tue les grillons, dans la pensée qu'ils font le bonheur des maisons où ils se retirent** (*Rolland, t. 13, 101: XVII s.*), (38) Ⓕ **Les grillons sont les petites bêtes du bon Dieu, il ne faut pas leur faire de mal** (*Rolland, t. 13, 101: Nièvre*), (39) Ⓕ **Qui tue un grelet voit bientôt crever son plus beau mouton** (*Rolland, t. 3, 290*).

Сепак, некои луѓе ги убиваат штурците за храна и во таков случај тој симболизира **слаба исхрана**: (40) Ⓕ **Il est maigre comme s'il ne mangeait que des grillons** (*Widmer*).

б. Семантички признаци

§ 6. Анализирајќи ги значењата на француските фигуративни единици (вкупно 40) кои содржат лексеми од лексичко-семантичкото поле "ШТУРЕЦ" доаѓаме до следните заклучоци:

- групата признаци "ФИЗИЧКИ ОСОБИНИ" е претставена преку **2** особини. Особината "КАКО ЖИВОТНО" симболизира **жители на место полно со штурци** (**1** единица под реден број 1). Особината "ИЗГЛЕД" симболизира **мал и слаб човек** (2). Значи вкупно 2 единици имаат симболика која потекнува од групата признаци "ФИЗИЧКИ ОСОБИНИ".

- групата признаци "ОДНЕСУВАЊЕ" е претставена преку **5** особини. Особината "ПЕЕЊЕ" симболизира: **свирење на лоша виолина** (3), **кречетало** (4), **фалење разум** (5), **враќање разум** (6), **главоболка по пијанство** (7), **извлекување податоци** (8), **барање кредит** (9), **попаѓање во невола** (10), **истраен поборник** (11), **љубезен умилкувач** (12), **наследување на особини** (13), **романтично расположение** (14),

беда (15). Особината "ИЗМИСЛЕНО ОДНЕСУВАЊЕ (ОБРАБОТУВАЊЕ НА ЗЕМЈА)" симболизира **временски отсечок кој никогаш не се случил** (16). Особината "ИТРИНА" симболизира **итар човек** (17 и 18). Особината "МЕСТО НА ЖИВЕЕЊЕ" симболизира **копнеж по домот** (19), **сакан, љубов** (20), **страв, преплашеност** (21). Особината "ОДНЕСУВАЊЕ СПОРЕД ВРЕМЕТО И ДРУГИ ПОЈАВИ" не симболизира директно ништо но однесувањето на штурецот претставува **предзнак за временски појави** (22, 23 и 24), **за среќа** (25 и 26), **за богатство** (27), **за смрт** (28 и 29), **за заштита од вештери и судски извршители** (30 и 31), **за лечење од хидрописија** (32). Значи вкупно **30** единици се со симболика која потекнува од групата признаци "ОДНЕСУВАЊЕ".

- групата признаци "ОДНЕСУВАЊЕ МЕЃУ ШТУРЕЦОТ И ДРУГИТЕ ЖИВОТНИ" е претставена преку едно верување во кое штурецот се јавува како **маѓепсувач на змијата** (33).

- групата признаци "ОДНЕСУВАЊЕ МЕЃУ ШТУРЕЦОТ И ЧОВЕКОТ" е претставена преку **1** особина. Особината "ОДНЕСУВАЊЕ МЕЃУ ЧОВЕКОТ И ШТУРЕЦОТ" симболизира **слаба исхрана** (40), додека однесувањето на луѓето упатува на штурецот како **предмет за игра** (34, 35 и 36), како **предзнак за среќа** (37 и 38) и **за загуба во добиток** (39). Значи вкупно **7** единици се со симболика која потекнува од групата "ОДНЕСУВАЊЕ МЕЃУ ШТУРЕЦОТ И ЧОВЕКОТ".

Штурецот во француските фигуративни единици влегува исклучиво со една од следните значенски категории: **како назив за луѓе** (**жители на место полно со штурци**), **како временска одредба** (**временски отсечок кој никогаш не се случил**), **како човечко однесување** (**свирење на лоша виолина**, **кречетало**, **фалење разум**, **враќање разум**, **главоболка по пијанство**, **извлекување податоци**, **барање кредит**, **попаѓање во невола**, **истраен поборник**, **љубезен умилкувач**, **наследување на особини**, **романтично расположение**, **беда**, **итар човек**, **копнеж по домот**, **сакан, љубов**, **страв, преплашеност**, **поткажувач, кодош**) и **како предзнак за** (**временски појави**, **за среќа**, **за богатсво**, **за смрт**, **за заштита од вештери и судски извршители**, **за лечење од хидрописија**).

§ 7. Кај француските фигуративни единици со штурец ја имаме следната состојба во распоредот на референтната вредност:

- најголем број единици се со позитивна вредност (вкупно **18** или **45 %**). Позитивни се следните семиолошко-семантички признаци: " ПЕЕЊЕ" (делумно), "МЕСТО НА ЖИВЕЕЊЕ " и **предзнак за (за убаво**

време, среќа, богатсво, заштита од вештери и судски извршители, лечење од хидрописија).

- на второ место се единиците со негативна референтна вредност (вкупно **15** или **37,5** %). Негативни се следните семиолошко-семантички признаци: "ПЕЕЊЕ" (во поголем дел), "(МАЛО) МЕСТО НА ЖИВЕЕЊЕ" и **предзнак за (лошо време, смрт)**.

- на трето место се единиците со неодредена референтна вредност (ни позитивна ни негативна): вкупно **4** или **10** %. Неодредени се следните признаци: "КАКО ЖИВОТНО" и "ОДНЕСУВАЊЕ НА ЧОВЕКОТ (ДЕЦАТА) КОН ШТУРЕЦОТ".

- на четврто место се единиците со двојна вредност (и позитивна и негативна истовремено): вкупно **3** единици или **7,5** %. Двојни се два признака: "МЕСТО НА ЖИВЕЕЊЕ " и "ПЕЕЊЕ" (делумно).

Штурецот значи се јавува со разни референтни вредности во францускиот корпус, со мала предност на позитивната вредност.

§ 8. Француските фигуративни единици со штурец се засновани врз **8** разни стилски фигури, како различни видови на фигуративно значење. Нивната застапеност е следната: од вкупно 40 единици на прво место се наоѓа аналогијата со **15** единици (**37,5** %), на второ место е метафората со **13** единици (**32,5** %), на трето место се наоѓа компарацијата со **4** единици (**10** %), на четврто место е персонификацијата (вкупно **3** единици или **7,5** %), на петто место се единиците со конкретно значење (вкупно **2** единици или **5** %) и шестото место го делат хиперболата, метонимијата и играта на зборови со по **1** единица (**2,5** %).

Б. Штурецот во македонскиот јазик

а. Семиолошки признаци

§ 9. Признакот **ОДНЕСУВАЊЕ** е застапен во сите **12** единици односно **100** % во македонскиот корпус. Овој признак е претставен преку **3** особини: **пеење**, **неработење** и **место на живеење**.

Особината **пеење** симболизира најпрвин **дрдорење**: (1) Ⓜ чрчори = «дрдорење», **непријатен континуиран звук**: (2) Ⓜ Штурци да му штурат у главата = «клетва кон отсутно лице» (*СбНУ, VIII, од Штип: П. А. Чачаров, 432*) и **создавање романтично расположение**:

(3) Ⓜ Лето навечер во градскиот парк. Момче и девојка нежно се прегрнуваат на една клупа. Таа, романтично расположена, му вели на момчето.

- Мили, ги слушаш ли штурциве на сите страни?

- Ама какви штурци, мила, тоа се - патенти! (*Остен, 15. 12.- 1986*).

(Вицов е идентичен со францускиот виц под бр. 14 од единиците со штурец, веројатно се работи за превод).

Особината **неработење** е поврзана со првата особина, со пеењето. Имено, штурецот е претставен како неработник затоа што пее по цел ден и нема време да работи. Интересно е дека оваа особина ја наоѓаме во 8 единици од кои 7 се афоризми и една алегорија. Во нив штурецот симболизира **неработник** а во екстензијата на овој симбол влегуваат, покрај пејачите, и политичарите и општествените работници пред сè и над сè. Со оглед на тоа што штурецот се јавува како парник на мравката, најголемиот дел од подолунаведените единици со штурец веќе беа наведени во поглавјето за мравката (сп. **§ 178.**) : (4) Ⓜ Секогаш ќе се најдат штурци од публиката што ќе ја исвиркаат мравката на сцената (*Лик, 21.02.1987: С. Петковски*), (5) Ⓜ Формула за социјализам: интеграција меѓу штурец и мравка (*Остен, 15.11.1986: В. Толевски*), (6) Ⓜ Толку штурци во естрадата? Ова мора да е земја на мравки = «во оваа земја има толку многу луѓе кои што живеат од пеење т.е. од појавување во јавноста (политичари, општествени работници и др.) што човек веднаш ќе помисли дека нив треба некој да ги храни за да можат тоа да си го дозволат» (*Комунист, 24.02.1989: В. Полазаревски*), (7) Ⓜ Должината на летото не ги скратува зимските маки на штурецот = «по уживањето секогаш настапува период на трезнење, период на главоболки и плаќање за она што сме го направиле» (*Остен, 1.10.1987: М. Ѓорѓиоски)*, (8) Ⓜ Штурчињата остро го осудија автархичното стопанисување на мравките = «неработниците кои ништо не спечалиле ги осудуваат работниците кога овие не сакаат да го споделат со нив спечаленото» (*Лик, 19.08.1987: Љ. Силјановски*), (9) Ⓜ Дојдоа тешки времиња. И штурците од естрадата работат како мравки = «се користи моделот на басната за штурецот и мравката и им се потсмева на пејачите, т.е. штурците што млатат пари со разноразни тезги» (*Лик, 28.10.1987: В. Полазаревски)*, (10) Ⓜ Се зборува за интеграција на скопските театри. Мравките се плашат дека во тој случај ќе играат како што ќе им свират - штурчињата. = «во тој случај работливите се плашат дека оние што не работат, т. е. гласноговорниците ќе добијат многу повеќе» (*Екран, 9.12.1983: Солзавец)*,

(11) Ⓜ Еден дождлив и студен есенски ден, штурецот затропа на тешко затворената врата од топлиот дом на мравката. Откако таа како работен дел од класата праша кој е, му одговори:

- Ти, другар, свирејќи те фати бранот на интервентниот закон, па сега молиш за храна. Храна за такви како тебе нема!

- Ама не, почна да објаснува штурецот - јас дојдов да се поздравиме бидејќи заминувам на концерти низ светот. Станав најславна поп ѕвезда и сега имам дипломатски можности да ги видам убавините на нашава планета.

Мравката, тој дел од работничката класа, долго размислуваше дали да се поздрави со потенцијалниот милијардер, па најпосле се одлучи да се поздрави, ја отвори вратата и срамежливо го праша:

- А, дали имаш закажано концерт во Париз?

- Да, во Париз одам кон крајот на август - горделиво одговори штурецот.

- Би сакала во Париз да се сретнеш со Ла Фонтен, да го поздравиш и да му речеш да оди во мајчина му - рече мравката и душмански ја затвори сопствената врата.

Наравоучение: Може и без тоа. (*Остен, 15.07.1987: П. Ангеловски)*.

Особината **место на живеење** го претставува штурецот како животно кое живее во земјата па затоа луѓето кои бараат штурец во морето **бараат невозможни работи**: (12) Ⓜ Риба од нива, (а) шчурец од море = «сака да го направи невозможното, она што е спротивно на нештата во природата» (*Поленаковиќ: 5389)*.

б. Семантички признаци

§ 10. Анализирајќи ги значењата на македонските фигуративни единици (вкупно 12) кои содржат лексеми од лексичко-семантичкото поле "ШТУРЕЦ", доаѓаме до следните заклучоци:

Групата признаци "ОДНЕСУВАЊЕ" е претставена преку **3** особини:

Особината "ПЕЕЊЕ" симболизира: **драдорење** (**1** единица под реден број 1), **непријатен континуиран звук** (2), **создавање романтично расположение** (3).

Особината "НЕРАБОТЕЊЕ" симболизира **неработник** (**8** единици под броевите: 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 и 11).

Особината "МЕСТО НА ЖИВЕЕЊЕ" симболизира **барање невозможни работи** (12).

Штурецот во македонските фигуративни единици влегува исклучиво со една од следните значенски категории: како материјална стварност (**непријатен континуиран звук**, **создавање романтично расположение**) и како човечко однесување (**дрдорење**, **неработник**, **барање невозможни работи**).

§ 11. Кај македонските фигуративни единици со штурец ја имаме следната состојба во распоредот на референтната вредност:

- најголем број единици се со негативна референтна вредност (вкупно **10** или **83,33** %). Негативни се следните признаци: **непријатен континуиран звук**, **дрдорење**, и **неработник**.

- второто место го делат единиците со позитивна и неодредена референтна вредност со по **1** единица или **8,33** %. Позитивен е признакот: **создавање романтично расположение** додека неодреден е признакот: **барање невозможни работи**.

Штурецот значи се јавува воглавно со негативна референтна вредност во македонскиот корпус.

§ 12. Македонските фигуративни единици со штурец се засновани врз **4** разни стилски фигури. Од вкупно 12 единици на прво место се наоѓа персонификацијата со **8** единици (**66,67** %), на второ место се единиците со конкретно значење (**2** единици или **16,67** %) и третото место го делат метафората и хиперболата со по **1** единица (**8,33** %).